

MICALET TEATRE

Romeo i Julieta

William Shakespeare

Adaptació: Rodolf Sirera. Dibuixos: Conxita Rodríguez

ACTE PRIMER

ESCENA I

(Verona. Una plaça pública. El COR és al centre de l'escena. SAMSÓ i GREGORI, criats de CAPULETO, juguen en un cantó, mentre el COR parla.)

COR.

Hi ha a la immortal Verona, semblants en dignitat,
dues cases nobilíssimes, ja fa temps enfrontades,
per antigues baralles per causes oblidades,
que amb sang solen resoldre l'odi que s'han jurat.

(Entren ABRAHAM, criat de Montesco, i BALTASAR, criat de ROMEO.)

SAMSÓ. *(A GREGORI.)* L'espasa és llesta. Provoca'ls i jo
et protegiré.

ABRAHAM. És per nosaltres que us mameu el dit?

GREGORI. I què si així fóra?

ABRAHAM. Potser busqueu baralla i trobareu el que busqueu.

(Trauen les espases i lluiten.)

COR.

Però la fosca entranya d'aquests aspres rivals
ha engendrat dos amants sota estrella funesta:
dels seus tendres afanys la mort en fa conquesta
fins que en la tomba enterren els odis paternals.

(Entra BENVOLIO, trau l'espasa, intenta separar-los.)

BENVOLIO. Esteu bojós? Què feu?

(Entra TIBALD. Desembeina.)

TIBALD. A la mort desafies! Fuig, Benvolio!

BENVOLIO. Només vull posar pau, Tibald, escolta'm...

TIBALD. Pau, i espasa en la mà? Lluita, covard!

(Tots sis lluiten a espasa, mentre continua el COR.)

COR.

Aquests tràgics passatges d'un amor sens ventura,
i la còlera absurda que els pares encadena,
que sols la mort dels fills, quan és ja tard, detura,
durant l'hora propera ocuparan l'escena.

(Entra gent del poble, amb pals, es barallen entre ells.)

POBLE. A baix els Capuleto! A baix els Montesco!

(Entra el vell CAPULETO, amb roba de casa, i la seua dona.)

CAPULETO. La meua espasa! On és la meua espasa?

(Entren MONTESCO i la seua dona.)

MONTESCO. Vell miserable! *(A la SENYORA MONTESCO.)*

No em detingues! Deixa'm!

COR.

Si l'art manca, mireu-nos amb cor benevolent:
hem promés esforçar-nos i ho farem de valent.

(Entra el PRÍncep Escalus amb el seu seguici.)

PRÍncep.

Sou súbdits revoltosos, enemics de la pau,
profaneu les espases amb la sang dels veïns:
no sentiu el que us dic? Què sou, homes o
[bèsties?

Sols sabeu apagar l'incendi que us domina
vessant sang i més sang. Però ara jo us ordene
amb pena de tortura que abandoneu les armes
i que escolteu l'irat dictamen d'aquest príncep!
Tres conteses civils, fruit de paraules vanes,
per tu, vell Capuleto, i Montesco, per tu,
han torbat tres vegades la pau d'aquesta vila.
Si torneu altra volta a provocar disturbis
als carrers de Verona, pagareu amb la vida:

ja està dit. I ara, aneu, tothom torne a sa casa.
Tu, Capuleto, amb mi vindràs, i aquesta tarda
t'espere a tu, Montesco, on impartisc justícia,
per informar de tot. La resta, marxen prest:
sota pena de mort, abandoneu la plaça!

(Tots ixen, tret de MONTESCO, la SENYORA MONTESCO i BENVOLIO.)

MONTESCO. *(A BENVOLIO.)*

Per quin motiu ha esclatat altra volta
la disputa, nebot?

BENVOLIO.

Quan he arribat
els seus criats renyien amb els nostres.
He volgut separar-los i llavors
Tibald m'ha atacat.

SRA. MONTESCO.

I on és Romeo?

Que no hi fóra a la lluita ha estat gran sort.

BENVOLIO.

Una hora abans que el sol apareguera
pel daurat finestral de l'horitzó
buscant la calma per la meua ànima
a passejar he eixit: de lluny he vist
el vostre fill que sol també marxava
per la tranquil·la arbreda, però en veure'm
ell de mi ha fugit, com qui no vol
compartir son neguit amb ningú més.

MONTESCO.

Més d'un matí l'han vist en aquell bosc,
mentre la foscor regna. I quan la llum
brillant del sol descorre la cortina
del dosser de l'aurora, ell torna a casa
i es tanca al seu estudi amb pany i clau
i barra les finestres al nou dia
i tot al seu voltant esdevé nit.

BENVOLIO.

I no en sabeu la causa?

MONTESCO.

Bé ho voldria.

Ni sa mare ni jo, ni altres amics,
hem sabut com trencar aquest silenci:
tostemps se'l veu tancat en ell mateix,
com la flor infectada per un cuc
que la seua puixança cobejara.
Si allò que l'entristeix se'ns descobrira
no dubtes que curar-lo assajàriem.

(Entra ROMEO.)

BENVOLIO.

Aquí el tenim, deixeu-me, intentaré
esbrinar el motiu del seu disgust.

MONTESCO.

Retirem-nos, senyora.

(MONTESCO i la seua dona ixen.)

BENVOLIO.

Bon matí

cosí meu.

ROMEO.

Dius matí? Tan jove encara
és el dia?

BENVOLIO.

No arriba a les nou hores.

ROMEO.

Llargues són si són tristes. El meu pare
era qui se n'anava?

BENVOLIO.

Sí que ho era.

Què fa llargues les hores de Romeo?
Estàs enamorat?

ROMEO.

Privat estic
del favor de qui estime.

BENVOLIO.

Ah, l'amor,
tan gentil d'aparença i tan esquerp,
tan aspre i tan tirànic, quan el tastes!

ROMEO.

Bé dius, l'amor desordre és i barreja
de formes seductores i discòrdia,
amor baralladís, odi amorós,
ploma feta de plom i foc glaçat,
salut malalta i somni del despert,
res no és el que és! Així és l'amor que sent

sense sentir amor en res d'això.

No et fa riure?

BENVOLIO.

Ja veus que no i que plore
pel teu dolor.

ROMEO.

Plorar és obligat
quan es parla d'amor.

(Fa gest de marxar.)

Que Déu et guardi.

BENVOLIO.

Espera, no te'n vages, t'acompanye.

ROMEO.

L'ànima jo he perdut, no sóc ací.

Romeo no és aquest...

BENVOLIO.

Calma't, cosí;
qui és aquella que estimes...?

ROMEO.

Una dona
que rebutja l'amor, perquè ha fet vot
de viure en castedat. De la deessa
Diana⁹ caçadora ha tret l'alé

9. Diana és l'equivalent romà d'Àrtemis, que era la deessa grega de la castedat; germana bessona d'Apol·lo i filla de Zeus, va

i als assalts de Cupido¹⁰ tanca els ulls.
Solemnement jurà mai no estimar
i pel seu vot, encara que sóc mort,
viu he de ser perquè tothom ho sàpia.

BENVOLIO.

Oblida-la i no hi penses.

ROMEO.

Que no hi pense...

Què es fa per no pensar, i com s'oblida...?

BENVOLIO.

Allibera els teus ulls, mira altres dones...

ROMEO.

Dius que mire altres dones? Quan compare,
en compte d'oblidar-la, més l'enyore.

Són per a mi un poema, les més belles,
on llegisc sempre el nom de qui les guanya.

I et deixe, que no ensenyés a oblidar.

BENVOLIO.

Et jure que ho faré, no passes ànsia.

(I xen.)

restar verge i eternament jove. És la protectora dels boscos i de la naturalesa salvatge.

10. Cupido –Eros en la mitologia grega– és el déu romà de l'amor i es representa tradicionalment com un jove amb ales, els ulls embenats –per això, popularment es diu que l'amor és cec– i armat amb arc i fletxes.

ESCENA II

(Un carrer. Entren CAPULETO, PARIS i un CRIAT.)

CAPULETO.

L'amenaça del càstig, el mateix
per a Montesco i per a mi, potser
farà acabar la guerra.

PARIS.

Els dos teniu
el mateix nom i honor, i les baralles
eternes com les vostres els embruten.
Què responeu, senyor, al que us propose?

CAPULETO.

Torne a dir el que he dit: la meua filla
del món ho ignora tot. Catorze anys,
noble Paris, són pocs. Hem d'esperar
que dos estius s'esgoten, esplendents,
perquè per a la boda ella mature.

PARIS.

D'altres n'hi ha ja mares i més joves.

CAPULETO.

I es marceixen més d'hora del que cal.
No tingues pressa, i guanya't el seu cor,
perquè la voluntat seua és la meua.
Quan hages assolit que ella t'accepte
tindràs el seu amor i el meu afecte.
Seguint un vell costum, aquesta nit
faig una festa pels amics més íntims,

aquells que més estime, tu entre ells.
Hi haurà dames molt belles. Fes la cort
a qui tinga més mèrit, que ma filla,
ni que siga una d'elles, no entra en compte.

(Disposant-se a eixir.)

Veniu amb mi.

(Al CRIAT, donant-li un paper.)

Recorre tot Verona;
digues a les persones, de les quals
els noms van al paper, que a casa meua
seran aquesta nit molt benvinguts.

(Ixen CAPULETO i PARIS.)

CRIAT. «Digues a les persones, de les quals els noms van al paper.» He de trobar les persones els noms de les quals van escrits al paper, quan no sé els noms que l'escriptor ha escrit. Hauré de buscar algú que, de llegir, en sàpia.

(Entren BENVOLIO i ROMEO.)

BENVOLIO.

No oblides que un incendi el foc devora
i una pena s'oblida quan n'hi ha una altra.

ROMEO.

Si per traure el dolor cal més dolor
no m'agrada el remei.

(Veient el CRIAT.)

Hola, què hi ha?

CRIAT. Bona nit, senyor, el Senyor ens guardi a tots. Si
us plau: sabeu llegir?

ROMEO. El meu destí en la meua desgràcia.

CRIAT. Això potser ho heu après sense llibre. El que jo
us pregunte és si sabeu llegir el que veieu.

ROMEO. Sempre que conega les lletres i l'idioma.

CRIAT. Així, qualsevol. Déu us conserve el bon humor.

ROMEO. *(Aturant-lo.)* Espera, amic, que sé llegir. *(Li agafa el paper de les mans i comença a llegir.)* «El senyor Martino, la seua esposa i filles; el comte Anselm i les seues distingides germanes; la senyora viuda de Vitrubio; el senyor Placencio i les seues amables nebodes; Mercucio i el seu germà Valentí; el meu oncle Capuleto, la seua esposa i filles; la meua neboda, l'encantadora Rosalina, i Lívía; el senyor Valentio i el seu cosí Tibald; Lucio i la gentil Helena.» Una bella assemblea. On és la festa?

CRIAT. On ha de ser? A casa!

ROMEO. A quina casa?

CRIAT. La del meu amo.

ROMEO. Hauríem d'haver començat per ací. I, el teu amo...?